

waterschap
**vallei en
veluwe**

Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn

T (055) 527 29 11
E info@vallei-veluwe.nl
I www.vallei-veluwe.nl

Projectplan Binnenveldse Hooilanden Ede (ontwerpbesluit)

1 Projectbeschrijving

1.1 Nieuwe natuur in het Binnenveld

Grens PPWW deel Ede

In de Binnenveldse Hooilanden werken natuurliefhebbers, boeren en terreinbeheerders samen met overheden aan de realisatie van nieuwe natuur tussen Wageningen, Ede, Veenendaal en Rhenen. De Binnenveldse Hooilanden wordt een uniek gebied van 286 hectare aaneengesloten topnatuur waar straks

veel bijzondere soorten te zien zijn. Ook wordt de oude waterloop, de Kromme Eem, hersteld. Het waterschap voert het project uit.

In dit projectplan beschrijft het waterschap de maatregelen. Hieronder vindt u een beschrijving. Voor meer gedetailleerde informatie, zie de DO-tekeningen (DO = Definitief Ontwerp). Deze vindt u in de bijlage bij het projectplan.

1.2 Wat wordt aangelegd of gewijzigd?

Binnen het project worden de volgende waterstaatkundige wijzigingen aangebracht:

- Aanleg Kromme Eem (historische watergang, parallel aan de Grift)
 - o Aanleg duiker/brug onder de Werftweg (duiker = buis voor waterafvoer)
 - o Aanleg drijverstuw bij monding in het Valleikanaal
 - o Aanleg vispassage in monding
- Herprofilen van de Hooilandse Wetering, traject: Kooiweg – Grift
 - o Vervangen van een vaste overlaat door handbediende kantelstuw ter hoogte van het Valleikanaal met in te stellen zomer- en winterpeil van 4,50m+ NAP
- Inrichting inundatiegebieden t.b.v. waterberging
 - o Verlagen maaiveld, variërend van 0 - 60 cm
 - o Aanleg kades t.b.v. compartimentering (T=10, T=50 en T=100 gebied). T=10 betekent dat de kans dat het gebied onderloopt, over een jaar genomen 1/10 is, bij T=50 is dat over een jaar genomen 1/50. Dit komt dus maar heel zelden voor; een T=100-bui is nog zeldzamer. De compartimentering zorgt er voor dat bij een T=10-bui alleen het T=10-gebied onderloopt.
 - o Aanleg drijverstuwen (5 stuks) t.b.v. compartimentering en gestuurde waterberging
 - o Aanleg overlopen in kades (6 stuks) t.b.v. regulering inundatiefrequentie (T=10, T=50 en T=100)
- De contouren van het waterbergingsgebied worden aangepast; Het waterbergingsgebied komt geheel binnen het aan te leggen natuurgebied te liggen en daarmee vervalt het deel ten oosten van de Veensteeg. De capaciteit van de waterberging neemt niet af.
- Dempen van alle C-watergangen in toekomstig natuurgebied inclusief verwijderen van duikers
- Aanleg vijf duikers t.b.v. afwatering van inundatiegebieden
- Aanleg duiker onder Veensteeg (beton, Ø600mm) net ten noorden van Werftweg

- Aanleg perceelssloot (B-watergang) aan westzijde Meentweg t.b.v. een goede afwatering van het gebied aan oostzijde Meentweg inclusief duiker Ø600mm
- Aanleg PVC duiker Ø400mm onder onderhoudspad t.b.v. afwatering huispercelen Meentweg 1 en 1a

1.3 Hoe wordt het project uitgevoerd?

Het project bestaat voornamelijk uit grondwerk, zoals:

- Afgraven percelen
- Verleggen A-watergangen
- Graven Kromme Eem;
- Dempen C-watergangen;
- Aanleg kades;
- Ophogen percelen.

De vrijkomende grond wordt zoveel mogelijk binnen en in de omgeving van het projectgebied gebruikt voor het dempen van watergangen en ophogen van percelen.

Hiervoor zijn transportroutes nodig over de openbare weg. Op de openbare wegen zullen hierdoor meer rijbewegingen optreden.

In te zetten materieel voor grondwerk:

- Rupskranen en mobiele graafmachines;
- Trekkers met dumper, rupsdumpers en vrachtauto's.

Er worden een aantal kunstwerken aangelegd, zoals:

- Dammen met duikers;
- Kantelstuwen en drijverstuwen;
- Sifons;
- Brug/duiker Werftweg;
- Brug/duiker fietspad nabij meteoveld;
- Duikers onder Veensteeg.

Voor de aanleg van de duikers/bruggen onder de Werftweg en de Veensteeg worden de betreffende wegen tijdelijk afgesloten en een tijdelijke omleiding ingesteld.

Naast bovengenoemde activiteiten zullen er overige inrichtingsmaatregelen worden genomen, zoals:

- Aanplanten bomen/struiken;
- Kappen/verwijderen van bomen/struiken;
- Aanbrengen oeverbescherming;
- Aanleg wandelpaden;
- Aanleg halfverhardingen;
- Plaatsen afrastering.

1.4 Welke voorzieningen worden getroffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken?

Natschade

Uit hydrologische modelberekeningen blijkt dat door aanleg van het natuurgebied er extra natschade optreedt op omliggende agrarische percelen. Met de eigenaren/gebruikers zijn afspraken gemaakt over de compensatie hiervan. In de meeste gevallen betekent dit het ophogen van de percelen, de verwachte grondwaterstijging wordt hiermee ruimschoots gecompenseerd. In een enkel geval kiest men voor een financiële vergoeding. Hiermee zijn permanente nadelige gevolgen voor landbouw niet aan de orde.

Weidevogels

Als gevolg van het projectplan kunnen er op individueel niveau nadelige gevolgen optreden voor nest- en foerageergelegenheden voor weidevogels. De verwachting is echter dat door de omzetting van landbouwgrond in vochtig en kruidenrijk grasland er veel extra broedplaatsen voor weidevogels zullen ontstaan. Daarnaast kan ook een goed beheer leiden tot extra kansen voor weidevogels. Door de toekomstige terreinbeheerders wordt een beheerplan opgesteld waarin botanische doelstellingen voorrang krijgen maar waarin ook aandacht zal zijn voor weidevogels. Verwacht wordt dat het projectplan voor de weidevogels per saldo aanzienlijke positieve effecten heeft.

Transportbewegingen

Transportbewegingen binnen het projectgebied leiden naar verwachting niet tot overlast. De overlast buiten het projectgebied blijft beperkt tot de direct aangrenzende wegen omdat bijna alle vrijkomende grond op aangrenzende percelen wordt verwerkt. Om de overlast van transportbewegingen buiten het projectgebied zoveel mogelijk te beperken wordt van de aannemer een verkeersplan verlangd. Hierin staan maatregelen t.b.v. de verkeersveiligheid.

Mogelijke financiële schade

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Belanghebbenden die onverhoopt toch schade lijden, kunnen verzoeken om schadevergoeding. Het waterschap tracht dan in eerste instantie in minnelijk overleg met de betrokkene tot overeenstemming te komen. Lukt het niet om tot overeenstemming te komen, dan geldt de Schadevergoedingsregeling Waterschap Vallei en Veluwe 2014.

1.5 Legger, beheer en onderhoud

Naar aanleiding van dit projectplan dient de legger gewijzigd te worden. Ter toelichting: de legger bestaat uit kaarten en teksten; in de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren of waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals bruggen, stuwen en duikers en daarnaast de waterbergingsgebieden. De legger

is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de legger waar de diverse keurzones geografisch gelegen zijn. In deze keurzones gelden er regels voor diverse activiteiten. Deze regels zijn vastgelegd in de keur van het waterschap en houden bijvoorbeeld in dat er niet gegraven mag worden zonder vergunning van het waterschap (watervergunning). Ook kunnen in de legger onderhoudsverplichtingen worden geregeld.

Voor deze leggerwijziging zal nog een apart besluit worden genomen. Zolang dit besluit niet is genomen, geldt dit projectplan als legger (zie daarvoor artikel 2.12 lid 2 van de Keur Waterschap Vallei en Veluwe 2013. De tekst van de keur en uitleg over de legger vindt u op <https://www.vallei-veluwe.nl/wat-doet-waterschap/voldoende-water/regels-rondom-water/>).

Wijziging beheer en onderhoud

Dit projectplan heeft tot gevolg dat het beheer en onderhoud wordt uitgebreid met de volgende zaken:

- Stroomdraad van de Kromme Eem;
- Natuurvriendelijke oevers Valleikanaal;
- Twee landbouwstuwen;
- Eén drijverstuw.

Voor het gehele natuurgebied wordt door de toekomstige beheerders een gezamenlijk plan voor eigendom beheer en onderhoud opgesteld.

2 Samenwerking

Dit project is een samenwerking tussen de volgende partijen:

- Provincie Gelderland
- Staatsbosbeheer
- Coöperatie Binnenveldse Hooilanden
- Stichting Mooi Binnenveld
- Gemeente Ede
- Gemeente Wageningen
- Waterschap Vallei en Veluwe

Na het afronden van het schetsontwerp zijn de afspraken vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, getekend op 23 maart 2017.

Met dit project worden naast de waterschapsdoelen (KRW (Kaderrichtlijn Water)- en klimaatdoelen) ook provinciale doelen gerealiseerd:

- PAS (Programmatistische Aanpak Stikstof): Het reduceren van de effecten van stikstof op natuur conform maatregelen die zijn opgenomen in de PAS-gebiedsanalyse
- Natura 2000: Instandhouding, verbetering van kwaliteit en uitbreiding van natuur binnen het Natura 2000 gebied, die zijn opgenomen in het Natura 2000 beheerplan, niet zijnde PAS maatregelen

- KRW: voldoen aan de ecologische kwaliteitseisen uit de KRW voor het betreffende watertype. Oevervegetatie: plasbermen aanleggen
- Gelders Natuur Netwerk (GNN)/Ecologische Verbindingszone (EVZ): aanleg van nieuwe natuur binnen het GNN die aansluit op de (geplande) EVZ, conform de Ecologische Hoofdstructuur
- Waterberging: het creëren van een mogelijkheid tot sturing van de waterberging binnen een waterbergingsgebied, zoals aangewezen in de Omgevingsverordening Gelderland

3 Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is gericht op:

- a. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Conclusie:

- a. De waterberging blijft gehandhaafd, de beschikbare capaciteit wordt verbeterd door gestuurde berging (compartimentering).
De oppervlaktewaterpeilen in de landbouwgebieden blijven gelijk. De grondwaterstand van de omliggende percelen gaat omhoog maar wordt gecompenseerd door middel van ophoging van deze percelen of door een financiële vergoeding (éénmalige afkoop).
De dimensionering van de nieuwe watergangen en kunstwerken voldoet aan de huidige normen.
- b. Door de inrichting van het nieuwe natuurgebied wordt de bestaande kwetsbare natuur extra beschermd. Door de aanleg van nieuwe natuur ontstaat er in totaliteit een robuust natuurgebied met potentie voor waardevolle vegetaties.
Realisatie van de Kromme Eem en de natuurvriendelijke oevers langs het Valleikanaal heeft een positief effect op de water- en ecologische kwaliteit in het Valleikanaal.
- c. Belangen van landbouw zijn en blijven gewaarborgd.
De ecologische belangen blijven bestaan en worden uitgebreid.
Het nieuwe natuurgebied zorgt samen met het watersysteem voor een prachtige recreatieve beleving.

4 Uitvoerbaarheid

4.1 Samenhang met ander beleid

Zie de doelen die hierboven omschreven zijn (punt 2).

4.2 Planologische inpassing

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project wordt uitgevoerd het bestemmingsplan Buitengebied Ede vastgesteld. De voorgenomen activiteiten passen binnen het geldende bestemmingsplan.

Om het project uit te kunnen voeren is naast de Projectplan Waterwetprocedure een Omgevingsvergunning vereist. Deze lopen parallel aan elkaar.

Het projectgebied van de Binnenveldse Hooilanden is op vrijwillige basis verworven. Een deel van het projectgebied is PAS-gebied.

4.3 Hydrologisch/waterstaatkundig onderzoek

Met betrekking tot het ontwerp van de waterberging zijn door het waterschap (model) berekeningen uitgevoerd.

De hydrologische effecten op de omgeving (toename landbouwnatschade) zijn door RHDHV berekend. Op basis hiervan is de ophoging/ vergoeding bepaald.

Voor de uitvoering van het werk is een ontheffing Wet Natuurbescherming aangevraagd bij Provincie Gelderland.

4.4 Planning

Uitvoeringsperiode: januari 2019 - juli 2021.

5 Procedure

5.1 Inspraakreacties

Over dit ontwerp-projectplan kunnen belanghebbenden hun zienswijze (reactie) geven tijdens de inspraakprocedure. Meer informatie hierover is te vinden in de bekendmaking. In het definitieve projectplan zal worden aangegeven hoe met de eventuele zienswijzen is/ wordt omgegaan.

5.2 Beroep bij de rechtbank

Tegen het definitieve besluit kunnen belanghebbenden die een zienswijze hebben gegeven, beroep bij de rechtbank instellen.

5.3 Wettelijke basis

Dit besluit betreft een projectplan als bedoeld in artikel 5.4 van de Waterwet. Het college van dijkgraaf en heemraden is bevoegd tot het nemen van dit besluit in verband met artikel 7, aanhef en sub c van de Organisatieverordening Waterschap Vallei en Veluwe 2013. De projectprocedure van artikel 5.5 en volgende van de Waterwet is niet van toepassing (dit is een uitgebreide procedure voor waterstaatswerken van bovenlokale betekenis).

5.4 Medewerking eigenaren

De huidige en toekomstige eigenaren van het projectgebied zijn projectpartners en staan volledig achter de uitvoering van dit ontwerp.

Met eigenaren en pachters van de op te hogen percelen zijn overeenkomsten gesloten waarin afspraken zijn opgenomen.

6 Contactpersoon uitvoering

Voor vragen over het project kunt u contact opnemen met Yvonne Dilling (06-55790297) of Elbert de Graaf (06-21841664).

Voor vragen over de procedure of voor juridische vragen kunt u contact opnemen met Jaap Doude van Troostwijk (06-11733137).

7 Bijlage(n)

- DO-tekeningen